

Ishøj Kommune

Handlingsplan

Forebyggelse og bekæmpelse af rotter

2019-2021

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Planlægningsgrundlag
3. Status for rottebekæmpelse
4. Målsætning
5. Handlingsplan
6. Økonomi og ressourcer
7. Ikrafttræden

Bilag 1: Screeningsskema for Miljøvurdering af indsatsen

1. Indledning

Ishøj Byråd har den 21. november 2018 vedtaget denne 3-årige Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019-2021.

Kommunen skal udarbejde en handlingsplan for bekæmpelse af rotter, der som minimum indeholder emner omkring mål, ressourcer, målelige succeskriterier, konkrete tiltag/indsatser samt forebyggelse og bekæmpelse.

Denne handlingsplan indeholder desuden en status for den nuværende bekæmpelse af rotter og er screenet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Baggrund

Hvert år forårsager rotter skader med store omkostninger for grundejere, institutioner og virksomheder. Rotteforekomster skyldes ofte dårligt vedligeholdte eller defekte kloakker og ledninger. Derudover betyder varme vintre og tørre somre, at rotter finder føde over jorden og kan derfor være en risiko for sundheden ved spredning af sygdomme. Bekæmpelse af rotter er kompliceret. Brug af gift kan give resistente rotter ligesom at rotter er sky overfor nye ting herunder fælder og foderkasser. Rottespærrer er problematiske, da der kan ske tilstopning af kloakledningen ind mod bygningens installationer. Nye mekaniske fælder til forsyningens kloakledninger har vist sig effektive, da de automatisk med sensorer kan slå rotten effektivt ihjel. Når en fælde er klappet får Forsyningen direkte information om det. Derudover logges data automatisk og kan bruges i den fremadrettede bekæmpelse i kloaksystemet. Ved faldende rotteaktivitet flyttes fælden til et andet kloaksystem med større rotteaktivitet.

2. Planlægningsgrundlag

Handlingsplanen for forebyggelse og bekæmpelse af rotter er det retslige grundlag for indsatsen for både kommune og borgerne.

Handlingsplanen er udarbejdet i henhold til bekendtgørelse nr.1723 af 17. december 2017 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (Rottebekendtgørelsen). Det er i henhold til denne bekendtgørelses § 5, at kommunen skal udarbejde en handlingsplan.

Rottebekendtgørelsen tager udgangspunkt i Lov om Miljøbeskyttelse, LBK. nr. 966 af 23. juni 2017, der bl.a. har til formål, at tilvejebringe hygiejnisk begrundede regler af betydning for miljøet og mennesket. Rottebekendtgørelsen fastsætter regler for forebyggelse og bekæmpelse af rotter, herunder håndtering af resistens i forbindelse med anvendelse af antikoagulanter. Bekendtgørelsen regulerer **ikke** de kemiske bekæmpelsesmidler, som anvendes til bekæmpelse af rotter.

Handlingsplanen er screenet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer, lovbek. nr. 448 af 10. maj 2017.

Screeningen viser, at handlingsplanen ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

3. Status og plan for rottebekæmpelse

De offentlige kloakker i Ishøj Kommune vedligeholdes af Ishøj Forsyning, efterfølgende kaldet Forsyningen.

Forsyningens primære omkostninger til rottebekæmpelse består af den forebyggende indsats ved at vedligeholde og renovere ledninger. Omkostninger hertil kan variere meget fra år til år.

I Ishøj Kommune foretages bekæmpelsen på baggrund af anmeldelser fra borgere og virksomheder. Kommunen har udliciteret den praktiske del til et eksternt skadedyrsfirma Kiltin A/S. Anmeldelserne indberettes til en database via kommunens hjemmeside. Kommunen har modtaget ca. 300 anmeldelser årligt i perioden 2016-2018 mod ca. 170 i perioden 2013-2015.

I planperioden 2016-2018 blev der igangsat indsatser som videreføres:

- Yderligere information på hjemmesiden med et mål om, at få flere anmeldelser og få reduceret rotter på jorden,
- At forebygge bekæmpelsen med indsatser baseret på indberettede data, herunder kort-baseret GIS-udtræk fra database,
- At udvide benyttelsen af de flytbare, mekaniske fælder i Forsyningens ledningsnet med automatisk datalogning, så man mindsker risikoen for resistens,
- At sikre, at kommunen som grundejer, hvor det er teknisk muligt, opsætter rottesikring på kloakledninger, der fører til kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner,
- At indsatsen prioriteres for de private borgere, så de indendørs anmeldelser tilses første hverdag efter anmeldelse, herefter prioriteres de udendørs anmeldelser indenfor 3 hverdage samt sidst den forebyggende indsats i forbindelse med skrald, foderpladser m.v.

I handlingsplan 2016-2018 har der været benyttet følgende bestemmelser som videreføres:

- At der ikke opsættes rottespærre i Forsyningens del af kloaksystemet,
- At grundejere kan overtage en skelbrønd og den tilhørende vedligeholdelse, hvis de ønsker at opstille rottebekæmpelsesudstyr i skelbrønden,
- At overtagelse og drift sker ved forudgående skriftlig aftale med Forsyningen,
- At huller i den offentlige kloak som minimum punktrepares,
- At private grundejere er forpligtiget til at vedligeholde egne kloakker og stikledninger,
- At grundejere har pligt til at sikre og renholde deres ejendom, så rotters levemuligheder begrænses mest muligt,
- At der kun benyttes det svageste bekæmpelsesmiddel og kun i den mængde rottebekæmperen finder nødvendig, således at risikoen for resistens mod bekæmpelsesmidlet reduceres mest muligt,
- At der indendørs kun benyttes smækfælder.

Målelige succeskriterier for rottebekæmpelse

I kommunen måles der kun på indirekte parametre som antal anmeldelser og reparationer m.v., da det ikke er økonomisk muligt at bestemme en rottebestands størrelse. I handlingsplanen skal der i henhold til lovgivningen opsættes målbare parametre for rottebekæmpelsen i kommunen. Dette kan være svært, da der er rigtig mange parametre, der indvirker på hinanden. F.eks. er antallet af private anmeldelser næsten fordoblet fra den forrige periode til status for 2016-2018 handlingsplanen. Dette kan skyldes en ny særlig indsats med mere information på hjemmesiden, men det kan også være, at der har været flere synlige rotter på jorden p.g.a. mere affald på jorden, varme vintre og tørre somre m.v.

I den offentlige kloak har Forsyningen indkøbt nye mekaniske fælder med automatik data-logning. De første erfaringer har været gode og derfor er der indkøbt i alt 14 fælder. Data for kampagnerne viser en effektiv indsats, hvor fælden flyttes når intensiteten af antallet af rotte i fælden falder kraftigt. Der ses ingen direkte sammenhæng mellem antal ”skudte” rotter i de offentlige kloakker med antallet af anmeldelser fra de private grundejere.

4. Målsætning

De overordnede mål for kommunens rottebekæmpelse i 2019-2021 er:

- At der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter,
- At sikre en hurtig og kompetent service ved rotteforekomst,
- At vejlede om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borger og virksomheder,
- At arbejde for at reducere antallet af rotteanmeldelser,
- At der sker en minimering og udfasning af brugen af bekæmpelsesmidler (gift), hvor det er praktisk og teknisk muligt.

Delmål – succeskriterier

Kommunen har valgt, at bibeholde parametre fra handlingsplan 2016-2018 til brug for sammenligning af antallet af private rotteanmeldelser som succeskriteriet for bekæmpelsen af rotter:

- At der fortsat opsættes rottespærre/rottesikring efter henvendelse fra kommunens borgere og øvrige relevante steder, hvor det er hensigtsmæssigt, og hvor det er teknisk muligt,
- At der fortsat kun anvendes bekæmpelsesmidler med det svageste aktiv stof for at undgå risikoen for resistens,
- At kommunen fortsætter opdatering af information på kommunens egen og forsynings hjemmesider, som en del af forebyggelsen af rotter udenfor kloakkerne.

5. Handlingsplan 2019-2021

Handlingsplanen omfatter de konkrete aktiviteter, der vil blive sat i værk for at opfylde kommunens mål for rottebekæmpelse i perioden 2019-2021. Nedenfor er aktiviteterne beskrevet.

Anmeldelse af rotter.

Kommunen vil sikre, at borgere og virksomheder har let adgang til at melde rotter i Kommunens database ”Rotteweb”. Kommunen vil fortsat prioritere den digitale anmeldelse på

hjemmesiden, hvor det fortsat skal være muligt, at hjælpe borgere med indtastning i ”Rottewebben” ved telefonisk henvendelse.

Registrering af rotteanmeldelser

Kommunen vil fortsat registrere rotteanmeldelser i en database med mulighed for statistisk analyse samt for at få et visuelt overblik over rotteforekomster på jorden fra udtræk på GIS-kort. Det nuværende program ” Rotteweb” giver et hurtigt overblik med mulighed for en eventuel forebyggende indsats for kommunen og Forsyningen. Databasen bruges desuden til den digitale indberetning til Miljøportalens database ”Rottereden”.

Forebyggende indsats for kommunale ejendomme

Når kommunen foretager ombygninger i kommunale ejendomme:

- Vil kommunen arbejde for at få undersøgt muligheder for at installere rottespærre/rottesikring.

Forebyggende indsats for virksomheder

Den lovpligtige sikringsordning, for visse typer virksomheder, tegnes af den enkelte virksomhed hos et autoriseret skadedyrsfirma:

- Virksomheden oplyser kommunen, når der er indgået en sikringsordning, og
- Skadedyrsfirmaet oplyser årligt kommunen om rotteforekomster og indberetter dem ligeledes i Miljøportalens database ”Rottereden” inden 1. april.

Forebyggende indsats for landejendomme

Kommunen fører lovpligtigt tilsyn med landejendomme i landzone, der besøges af et autoriseret firma for bekæmpelse af rotter.

- Frekvensen er et besøg hvert halve år efter, der er konstateret rotte på ejendommen, indtil de har været fri for rotter ved 3 på hinanden følgende besøg. Herefter besøges ejendommen igen efter 2 år.
- På ejendomme hvor der ikke træffes nogle hjemme, afleveres en besøgs seddel som opfodrer grundejer til at anmelde, hvis han har rotter.
- Alle ejendomme herunder ejendomme som ikke har haft registreret rotter, og ejendomme hvor der ikke træffes nogen hjemme får besøg hvert andet år.

Øvrige ejendomme

Kolonihaver får besøg når der er anmeldt rotter.

Information af borgere og virksomheder

Kommunen vil fortsat informere på egen og Forsyningens hjemmesider med brug af link til relevant information herunder videoer på youtube f.eks. www.rotteanbreb.dk. Derudover kan der blive behov for at informere i lokalaviser. Kommunens information vil have fokus på:

- at det er vigtigt og lovpligtigt at anmelde rotter samt
- at borgerne både kan og skal afhjælpe rotteproblemer, herunder eksempler på hvad borgerne kan gøre.

Kemisk bekæmpelse af rotter

Af hensyn til sundhed og miljø har kommunen fokus på at bruge så lidt og så mildt bekæmpelsesmiddel (gift) så muligt. Kommunens indsats er at prøve at undgå resistens af rotterne samt spredning af giften i naturen med risiko for børn og dyr.

- Der anvendes foderkasser, hvor det af hensyn til børn og dyr er nødvendigt.
- Kommunens forbrug af bekæmpelsesmiddel bliver opgjort 1 gang årligt,

Kontraktstyring

Kommunens mål for rottebekæmpelsen vil indgå som krav i en kommende kontrakt med et skadedyrsfirma, som udfører bekæmpelsen. Kommunen vil gennem kontraktstyring sørge for at være orienteret om anmeldelser, igangværende sager og andre relevante oplysninger og informationer således, at det kan vurderes om kontrakten overholdes og at det kan vurderes om bekæmpelsen er tilstrækkelig.

Påbud om forbedring af private kloakledninger m.v.

Hvis der konstateres brud på kloakken vil der hurtigst muligt blive afsendt et brev, hvori det oplyses, at grundejer har 30 dage til at udbedre kloakken. Sker dette ikke kan kommunen meddele et påbud om at rottesikre ejendommen.

Samarbejde mellem kommunen og Forsyningen

Kommunen og Forsyningen vil fortsat udfører en samlet koordineret indsats, i ønsket om at optimere rottebekæmpelsen både i private og forsyningens kloakker på baggrund af de indberettede data fra anmeldelser fra private og virksomheder samt automatiske logninger fra Forsyningens fælder i kloakledningerne.

Kompetencer

Den daglige ansvarlige i kommunen for rottebekæmpelsen, vil deltage i relevante erfaringsudvekslingsfora for at bibeholde og udvikle nødvendige kompetencer vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Måling af effekten af rottebekæmpelsen

Succeskriterierne vil løbende blive evalueret i forbindelse med den daglige kontraktstyring af skadedyrsfirmaet.

6. Økonomi

Omkostninger til rottebekæmpelse i Ishøj Kommune var i 2017 kr. ca. 125.000,-kr., der bestod af udgiften til skadedyrsfirmaet Kiltin A/S.

Der har været afsat ressourcer svarende til 1/20 årsværk til administration og myndighedsbehandling i planperioden 2016-2018.

Området er gebyrfinansieret og skal ”hvile i sig selv” over tid. Beløbet trækkes over ejendomsskatten.

Det vurderes, at kommunens ressourcer til administration og håndhævelse af rottebekæmpelsen også fremover vil udgøre 1/20 årsværk.

7. Ikrafttræden

Handlingsplanen træder i kraft ved Byrådets endelige vedtagelse den 21. november 2018.

Bilag:

Bilag 1: Screeningsskema for Miljøvurdering

Bilag 1

Miljøscreening af handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Ishøj Kommune.

Beskrivelse af planen

Ishøj Kommune skal hvert 3. år reviderer deres handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Lovhjemmel for handlingsplanen:

Bekendtgørelse nr. 1723 af 17. december 2017 § 5.

Vurdering

Det vurderes, at handlingsplanen ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Skema til screening af behovet for en miljøvurdering:

Myndighed	Ishøj Kommune		
Basisoplysninger	Tekst		
Projekt beskrivelse – jf. anmeldelsen:	Der er ikke tale om et projekt, men om en plan. Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Ishøj Kommune 2019-2021		
Parter i planen	Ishøj Forsyning og Ishøj Kommune		
Kontaktperson til myndighed	Karin Blendstrup Jensen : kajen@ishoj.dk og 43577520		
Planen berører følgende kommuner	Ishøj Kommune		
Oversigtskort i målestok			
Kortbilag			
Forholdet til miljøvurderingsloven	Ja	Nej	Bemærkninger
Planen er omfattet af lovens (LBK nr nr. 448 af 2017) bilag 1 og/eller 2.		X	Planen er ikke omfattet af aktiviteter oplyst på bilag 3 og 4.
Projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt		X	

Screening/scoping	Ikke relevant	Negativ indvirkning	Neutral indvirkning	Positiv indvirkning	Bemærkninger
Miljøparametre					
Befolkning og sundhed					
Indendørs støjpåvirkning	X				
Sundhedstilstand				X	Planen har til formål at sikre en reduktion og udfasning af brugen af kemiske bekæmpelsesmidler, så bl.a. børn ikke har risiko for kontakt med stoffet. Derudover sikrer en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter spredning af sygdomme fra rotter til mennesker.
Svage grupper (fx handicappede)	X				
Friluftsliv/rekreative interesser				X	
Begrænsninger og gener over for befolkningen	X				
Biologisk mangfoldighed (flora og fauna)					
Dyreliv			X		Planen har til formål at sikre en reduktion og udfasning af brugen af kemiske bekæmpelsesmidler, så det bl.a. ikke spredes til andre dyregrupper som f.eks. katte.
Planteliv	X				
Sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr, planter el. naturtyper	X				
Eventuelle nærliggende naturbeskyttelses- og fuglebeskyttelsesomr.	X				
Habitatområder	X				
Spredningskorridorer	X				
Naturbeskyttelse jf. § 3	X				
Grønne områder	X				
Skovrejsning/-nedlæggelse	X				
Fredning	X				
Landskab og jordbund					
Landskabelig værdi	X				
Geologisk særpræg	X				
Jordforurening	X				
Risiko for forurening	X				
Jordhåndtering/flytning	X				
Vand					
Overfladevand, herunder påvirkning af vandløb og vådområder	X			X	Færre rotter i regnvandsledninger vil forbedre vandkvaliteten i vandløb og vådområder med færre sygdomsfremkaldende bakterier og vira. Dermed kan regnvandet benyttes mere rekreativt og udgøre en mindre risiko for sundheden.
Udledning af spildevand	X				
Grundvandsforhold	X				
Risiko for forurening af grundvandsressource	X				
Luft					
Luftforurening (fx lugt, støv og andre emissioner)	X				

Emissioner fra evt. trafik til og fra omr.	X				
Støj					
Støj	X				
Vibrationer	x				
Trafik					
Trafikafvikling/belastning	X				
Støj	X				
Energiforbrug	X				
Sikkerhed	X				
Risiko for ulykker	X				
Klimatiske faktorer					
<ul style="list-style-type: none"> Oversvømmelse ved kraftig regn 				x	Færre rotter i regnvandsledninger vil forbedre vandkvaliteten med færre sygdomsfremkaldende bakterier og vira. Dermed kan regnvandet benyttes mere rekreativt og udgøre en mindre risiko for sundheden ved f.eks. oversvømmelser af rekreative områder ved ekstremregn.
Kulturarv					
Kulturhistoriske og arkæologiske værdier	x				
Kirker (omgivelser/landskaber m.m.)	x				
Fredede el. bevaringsværdige bygninger	x				
Ressourcer og affald					
Arealforbrug	X				
Energiforbrug	x				
Vandforbrug	x				
Produkter, materialer, råstoffer	x				
Kemikalier, miljøfremmede stoffer			(x)		Målet for planen er et reduceret kemikalieforbrug, der vil mindske risikoen for resistens samt sikre mod risikoen ved uhensigtsmæssigt indtag fra andre dyr og børn. I udfasningsperioden vil der dog være et forbrug af kemikalier, der vil have en negativ effekt. Planen indeholder derfor en fortsat indsats i den offentlige kloak med brug af mekaniske digitale rottefælder.
Affald, genanvendelse	x				

Visuel effekt					
Arkitektonisk fremtræden	X				
Lys og /eller refleksioner	X				
Sikkerhed					
Kriminalitet	X				
Brand, eksplosion, giftpåvirkning	X				
Socioøkonomiske effekter					
Påvirkning af sociale forhold	X				
Påvirkning af erhvervsliv	X				
Det indbyrdes forhold mellem miljøparametrene					
Kumulativ el. synergistisk indvirkning	X				